

ΓΕΡΑΣΙΜ ΣΜΥΡΝΑΚΗ ❁ GERASSIM SMYRNAKIS

ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ ΕΞΟΜΕΝΙΤΟΣ

HIEROMONACH ECHOMENITE

ΕΝΘΥΜΙΟΝ
ΤΟΥ

ΑΓΙΟΥ-ΟΡΟΥΣ

SOUVENIR DU MONT-ATHOS

ΑΘΗΝΗΣΙ 1904 ΑΘΗΝΕΣ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ,, Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ & Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ — IMPRIMERIE "HESTIA,, C. MEISSNER & N. KARGADOURIS

ΑΝΑΛΩΜΑΣΙ ΤΟΥ ΕΝ ΚΑΪΡΩ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ

ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΞΕΝΑΚΗ

AUX FRAIS DU GRAND PATRIOTE ET PROTECTEUR

DE LA RELIGION ET DES LETTRES

HONORABLE MR MR **CONSTANTIN XÉNAKIS**

DU CAIRE

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΡΑΠΕΜΠΟΝΤΕΣ τὸν φιλόστορα εἰς τὰ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐν ἐκτάσει γραφέντα ὑπὸ ἔποψιν ἀρχαιολογικὴν, ἱστορικὴν, ἐθνολογικὴν καὶ πολιτικὴν, εἰς τὰ ἔργα ἡμῶν ὁ **Ἄθως καὶ ἡ Χαλκιδική** καὶ «τὸ Ἅγιον Ὄρος», τὰ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1902 καὶ Φεβρουάριον ἐνεστῶτος ἔτους ἐκδοθέντα ἐν Ἀθήναις, ἐνταῦθα περιοριζόμεθα ἵνα ποιήσωμεν βραχεῖαν τινὰ εἰσαγωγὴν ἐν τῷ παρόντι **«Ἐνθυμῖω τοῦ Ἁγίου Ὄρους»**.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις **Ἀκτὴ** καὶ **Ἄθως** καλούμενον, ἀείποτε ὑπῆρξε τὸ κλεῖσμα καὶ ἑδραῖωμα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, μεγάλως ἐφελκύσαν τὸν ἄκρον σεβασμὸν οὐ μόνον τῶν ὁμοδόξων ἡμῶν ἀλλὰ καὶ τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἀλλογενῶν. Τούτου δ' ἕνεκα Αὐτοκράτορες, Βασιλεῖς, Πατριάρχαι, Πάπαι, Ἀρχιερεῖς, Ἡγεμόνες καὶ Δεσπόται Βυζαντινοί, Σλαῦοι καὶ μεγάθυμοι Σουλτᾶνοι, πάντες ἐφάμιλλοι ἀλλήλων, ἀπέτισαν διὰ τῶν ἀκενώτων αὐτῶν δωρεῶν καὶ εὐεργετημάτων πρὸς τὴν καλλίκομον ταύτην καὶ ἱερὰν παρθένον τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν Πίστεως, τὸν φόρον τῆς αἰδίου αὐτῶν εὐλαβείας.

Διὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους παρήλασαν τεσσαρεσκαίδεκα περίπου αἰῶνων φάλαγγες ἀλκίμων στρατηλατῶν τῆς Πίστεως, οἵτινες ἀγωνισάμενοι κατὰ τῶν ὑλοφθόρων παθῶν καὶ ἀναδείξαντες τὴν κατ' αὐτῶν

ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς θρησκείας, ἔλυσαν κατὰ τὸν Φαλλμεράυερ πρόβλημα πρὸ τοῦ ὁποίου ἐναυάγησαν οἱ Εὐρωπαῖοι μεθ' ὅλης αὐτῶν τῆς σοφίας καὶ ἐπιστήμης.

Παντὶ φιλογενεῖ καὶ φιλευσεβεῖ τὴν τε καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν συνιστᾶται ἐκθύμως ἢ εἰς Ἅγιον Ὅρος ἐπίσκεψις τῶν ἱερῶν τούτων μνημείων, ἅτινα οἱ μακροὶ αἰῶνες ἐσεβάσθησαν καὶ διετήρησαν ἄφθαρτα ἄχρι τῶν ἡμετέρων χρόνων, καθ' οὓς ἀτυχῶς ἐπιβουλεύεται ἡ ἐθνικὴ καὶ πνευματικὴ αὐτῶν σταδιοδρομία καὶ δὴ ὑπὸ **ὀρθοδόξων** δαδουχηθέντων τὸ φῶς τῆς ἱεράς ἡμῶν Πίστεως ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἐν τοῖς ἱεροῖς Σκηνώμασι τοῦ Ἁγιωνύμου Ὁρους Ἄθω, ὁ φιλευσεβὴς προσκυνητὴς ἀναστρεφόμενος καὶ ἐκμελετῶν τὴν ἐν αὐτοῖς θεοκρατικὴν πολιτείαν τῶν Μοναχῶν, ἀναπολεῖ τοὺς εὐκλεεῖς ἐκείνους βυζαντιακοὺς χρόνους, ἡ δὲ συγκίνησις αὐτοῦ ἀνέρχεται εἰς τὸ κορύφωμα, ἀκούοντας ἀντηχοῦντα ὑπὸ τοὺς ἀχανεῖς θόλους τῶν μεγαλοπρεπῶν Ναῶν τὰ μνημονευόμενα ὀνόματα τῶν εὐσεβῶν κτητόρων αὐτῶν, τῶν Βυζαντινῶν ἐκείνων Αὐτοκρατόρων καὶ λοιπῶν Ἡγεμόνων καὶ Ἡγεμονίδων, τῶν ἀναδειχθέντων στύλων καὶ ἀκραιφνῶν ὑπερμάχων τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τοὺς πολυκυμάντους ἐκείνους καὶ παγχαλέπους θρησκευτικοὺς σάλους καὶ πολιτικοὺς ἀγῶνας.

Ἡ ἀπαράμυλλος κατὰ τὴν καλλονὴν καὶ τὰς χάριτας αὕτη χώρα, ἔχουσα ἐπιφάνειαν 385 □ χιλιομέτρων, κεῖται πρὸς μεσημβρίαν τῆς περιμαχίτου πατρίδος τῶν Φιλίππων καὶ Ἀλεξάνδρων, μεταξὺ τῶν κόλπων Στρυμονικοῦ καὶ Σιγγιτικοῦ καὶ κατὰ τὸ ἄκρον τῆς τριγλώχινος Χαλκιδικῆς, πρὸ τοῦ στομίου δὲ τοῦ Ἑλλησπόντου· ἐφ' ᾧ ὥς ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῆς ἐν ἡ κεῖται ἐπικαίρου θέσεως ἀπεκλήθη **Ἀκρόπολις** καὶ **Φάρος** τῆς Μακεδονίας, **Γιβραλτάρ** δὲ τελευταῖον διὰ τὸν κρατοῦντα αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ Γαλάτου Καθηγητοῦ Ἐδουάρδου Δριώ. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄκρου αὐτῆς αἱρεται ὡς μυθικὸς Γίγας εἰς ὕψος 1953 μέτρων ὁ ὑψικάρηνος Ἄθως, οὗτινος ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἴδρυτο τὸ πάλαι τὸ ἄγαλμα τοῦ νεφεληγερέτου Ὀλυμπίου Διός, ἐξ ἧς οἱ ἀρχαῖοι διὰ συνθηματικῶν πυρσῶν ἐξήγγειλαν τῇ βασιλίσσει τῶν Μυκηνῶν Κλυταιμίστρα τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας.

Οὐδείς φιλόρχαιος τῶν τε ἡμετέρων καὶ ξένων ἀγνοεῖ ὅτι ὁ ὑπὸ τὸν Μαρδόνιον στόλος τοῦ Μεγάλου Βασιλέως τῆς Περσίας, ὅστις κατήρχετο πρὸς ὑποδούλωσιν τῆς Ἑλλάδος, προσέπταισε περὶ τὴν θυνελλώδη τοῦ Ἄθω ἄκραν καὶ ὅτι ὁ Ξέρξης διώρυξε τὸν ἰσθμὸν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ Ἐπικλῆς ὁ Σπαρτιάτης ἀποσταλὲς ὑπὸ τοῦ ναυάρχου τῶν Λακεδαιμονίων Μινδάρου ὅπως καταγάγῃ πεντήκοντα ναῦς ἐξ Εὐβοίας εἰς Ἄβυδον ἀπωλέσθῃ μεθ' ἀπασῶν κατὰ τὸν Ἄθω γενόμενος.

Τῆς χερσονησοειδοῦς ταύτης γλώσσης τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἥς τὰ κράσπεδα φιλοῦσι τὰ φλοισβίζοντα κύματα τοῦ Αἰγαίου καὶ ἡ αὔρα τῶν μυροβόλων νήσων αὐτοῦ, πάσας τὰς χλοεράς κοιλάδας καὶ τὰς ὑπὸ καστανεῶν, ὄξυνων, ἀριῶν καὶ δρυῶν κεκαλυμμένας κλιτῦς καὶ τὰ ἁλσώδη πρηνῇ αὐτῆς καταστίζουσι, λευκαῖναι ὥς ἡ ἰδέα ἦν ἐκπροσωποῦσιν, αἱ ἱεραὶ Μοναὶ καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμεναι Σκῆται, τὰ Κελλία, αἱ Καλύβαι καὶ τὰ Ἑσυχαστήρια, ὧν πάντων οἱ μελανειμονοῦντες κάτοικοι καὶ μελετηταὶ τῆς κατὰ Θεὸν φιλοσοφίας ἀνέρχονται εἰς ἑπτὰ καὶ ἥμισυ σχεδὸν χιλιάδας.

Ἄπαντα ἡ ὁμοσπονδιακὴ αὕτη μοναστικὴ Δημοκρατία, ἡ ἀναπολοῦσα τὰς ἀρχαίας Ἀμφικτυονίας, ἀπαρτίζεται ἐξ εἴκοσιν ἱερῶν Μονῶν, ἥτοι μεγάλων μοναχικῶν διαιρέσεων, ἐκάστης συγκεκριμένης ἐξ 25 - 2000 περίπου Μοναχῶν καὶ ἐκ 14 Σκητῶν, 206 Κελλίων, 534 Καλυβῶν, 29 Καθισμάτων καὶ 12 Ἑσυχαστηρίων, ἥτοι ἐλασσόνων μοναχικῶν διαιρέσεων, ἐκάστης συγκεκριμένης ἐξ 1 - 600, ὥς ἔγγιστα Μοναχῶν, ὑποτελῶν καὶ ἐξαρτωμένων διοικητικῶς τε καὶ πνευματικῶς ὑπὸ τῶν εἰρημένων ἱερῶν Μονῶν.

Τῶν 20 Μονῶν αἱ μὲν 17 εἰσὶν ἑλληνικαί, αἱ δὲ τρεῖς σλαβικάι, ὧν ἡ μὲν ρωσικὴ, ἡ δευτέρα βουλγαρικὴ καὶ ἡ τρίτη σερβοβουλγαρικὴ. Ἀποκαλοῦνται δὲ αἱ μὲν 11 τούτων **Κοινοβιακαί**, ὥς διαιτωμένων τῶν ἐν αὐταῖς Πατέρων κοινῶς, τὰ πάντα ἐχόντων κοινῶς, οὐδεπώποτε κρεοφαγούντων καὶ διοικουμένων ὑπὸ ἑνα Καθηγούμενον συνήθως μετὰ δύο Ἐπιτρόπων· αἱ δὲ 9 **Ἰδιόρρυθμοι**, ὥς διαιτωμένων τῶν ἐν αὐταῖς Πατέρων κατ' ἰδίαν, ἐχόντων ἴδιον βαλάντιον, λαμβανόντων τὰ μᾶλλον ἀπαραίτητα τῶν πρὸς ζωάρχειαν ἀπὸ τῆς Μονῆς καὶ διοικουμένων ὑπὸ δύο Ἐπιτρόπων καὶ Συνάξεως ἐκ 10-15 Προϊσταμένων.

Ἐκ μὲν τῶν μνημονευθεισῶν 14 Σκητῶν, 7 μὲν εἰσιν ἑλληνικαί, 4 δὲ ρωσικαί, ὧν αἱ 2 οὐδὲν ὡς εἶναι ἀνεγνωρισμέναι ὑπὸ τε τῶν Πατριαρχείων, τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Τόπου, 2 δὲ ρωμουνικαὶ καὶ 1 βουλγαρικὴ· ἐκ δὲ τῶν 206 Κελλίων, 151 μὲν εἰσιν ἑλληνικά, 34 δὲ ρωσικά, 13 δὲ ρωμουνικά, 7 δὲ βουλγαρικά καὶ 1 γεωργιανόν· ἐκ δὲ τῶν 501 Καλυβῶν, 261 μὲν εἰσιν ἑλληνικαί, 187 δὲ ρωσικαί, 46 δὲ ρωμουνικαί, 5 δὲ βουλγαρικαί, 1 δὲ σερβικὴ καὶ 1 γεωργιανή· ἐκ δὲ τῶν 17 Καθισμάτων, 14 μὲν εἰσιν ἑλληνικά, 2 δὲ ρωμουνικά, καὶ 1 γεωργιανόν· ἐκ δὲ τῶν 12 Ἑσχαστηρίων, 8 μὲν εἰσιν ἑλληνικά, 1 δὲ ρωσικὸν καὶ 3 ρωμουνικά.

Ὁ πραγματικὸς μοναχικὸς πληθυσμὸς πάντων τῶν ἱερῶν τούτων Σεμνείων διήρηται κατὰ φυλάς ὡς ἑξῆς: Εἰς 3276 Ἑλληνας, 3496 Ρώσους, 286 Ρωμούνους, 307 Βουλγάρους, 16 Σέρβους καὶ 51 Γεωργιανούς· ἥτοι ἐν ὅλῳ 7432 Μοναχοὺς περίπου. Σημειωτέον δ' ὅμως ὅτι ὁ νομίμως ἀνεγνωρισμένος ἀριθμὸς τῶν ἄλλοθεντῶν Μοναχῶν, δυνάμει τῶν μετὰ χειρὸς αὐτῶν συμβολαίων, ἥτοι *σκητιωτικῶν* καὶ *κελλιωτικῶν* καλουμένων ὁμολόγων, τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν Κυριάρχων Μονῶν εἰς τὰς ὑποτελεῖς αὐταῖς ρωσικὰς καὶ ρωμουνικὰς Σκήτας, τὰ Κελλία, τὰς Καλύβας καὶ τὰ Ἑσχαστήρια, ἀνέρχεται μόνον εἰς 2350 περίπου Ρώσους, 200 Ρωμούνους, 300 Βουλγάρους, 16 Σέρβους καὶ 3 Γεωργιανούς· ἥτοι οἱ μὴ Ἑλληνες Μοναχοὶ ἀνέρχονται πάντες μόνον εἰς 2873 σχεδόν, ἀνήκοντες εἰς 17 ἑλληνικὰς Μονὰς καὶ 3 σλαυϊκάς.

Τὰ ὀνόματα τῶν εἴκοσιν ἱερῶν Μονῶν προελθόντα ἐκ τῶν ἐπικλήσεων τῶν ἑαυτῶν κλητόρων, ἐκ τῶν διαφόρων τοποθεσιῶν, ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τοῦ ἀξιώματος τῶν κλητόρων, ἢ τῶν ἐν αὐταῖς καταβιωσάντων, εἶναι τὰ ἑξῆς καθ' ἱεραρχικὴν τάξιν: 1) * *Μεγίστη Δαύρα*, 2) * *Βατοπέδιον*, 3) * *Ἰβήρων*, 4) * *Χιλιανδάριον*, 5) *Διονυσίου*, 6) *Κοντινουμούσιον*, 7) * *Παντοκράτωρ*, 8) * *Ξηροποτάμον*, 9) *Ζωγράφον*, 10) * *Δοχειαρίον*, 11) *Καρακάλλον*, 12) * *Φιλοθέου*, 13) *Σίμωνος Πέτρα*, 14) *Ἅγιος*

* Αἱ μετὰ ἀσπερίσκου ἱεραὶ Μοναὶ εἰσιν Ἰδιόρρυθμοι, αἱ δὲ ἄνευ αὐτοῦ Κοινόβια.

Παῦλος, 15) * Σταυρονικήτα, 16) Ξενοφώντος, 17) Γρηγορίου, 18) Ἐσφιγμένου, 19) Ρωσικὸν ἢ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, 20) Κωνσταντονίου. Τούτων δὲ αἱ μὲν 9 κεῖνται ἐπὶ τῶν ΒΑ κλιτύων τοῦ Ὁρους, αἱ δὲ λοιπαὶ 11 ἐπὶ τῶν ΜΔ.

Ἡ διεύθυνσις πάντων τῶν εἰρημένων εὐαγῶν Σκηνωμάτων ἐξήρτηται ἐκ τῆς *κεντρικῆς* καὶ τῆς ἰδίας ἢ *περιφερικῆς* Διοικήσεως. Καὶ ἡ μὲν κεντρικὴ, ἣτις καλεῖται *Ἱερὰ Κοινότης* καὶ τουρκιστὶ *Δόντζα*, ἐδρεύει ἐν τῇ Μητροπόλει τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἥτοι ἐν Καρυαῖς, ἀποτελουμένη ἐκ τῆς πνευματικῆς Ἀρχῆς, τῆς ἐξ εἴκοσιν *Ἀντιπροσώπων* τῶν ἱσαρίθμων Μονῶν συνισταμένης καὶ τῆς πολιτικῆς ἐξ ἑνὸς *Υποδιοικητοῦ — Καϊμακάμη* — ἡ δὲ περιφερικὴ ἐν ταῖς Κυριάρχοις ἱεραῖς Μοναῖς καὶ ταῖς Σκήταις. Παρὰ δὲ τῇ κεντρικῇ πνευματικῇ Ἀρχῇ προσήρτηται καθ' ἕκαστον ἔτος — 1^η Ἰουνίου — καὶ ἡ τετραμελὴς ἐκτελεστικὴ καὶ ἀστικὴ Ἀρχή, ἡ καλουμένη *Ἱερὰ Ἐπιστασία*, ἣτις φέρει τὰς προσηγορίας *Λαυριωτικῆς, Βατοπεδηνῆς, Ἰβηρικῆς, Χιλιανδαρηνῆς* καὶ *Διονυσιατικῆς Ἐπιστασίας* ἐκ τοῦ κατὰ πενταετίαν λαμβανομένου *Πρωτεπιστάτου*, τοῦ φέροντος καὶ τὴν συμβολικὴν ράβδον τῶν εἴκοσιν ἱερῶν Μονῶν, ἐξ ἑκάστης τῶν πέντε οἰκείων Μονῶν. Μετ' ἀμφοτέρων δὲ τούτων τῶν πνευματικῶν Ἀρχῶν ὁ Ὑποδιοικητὴς ἔρχεται εἰς ἄμεσον συνάφειαν, μετ' ὧν καὶ συνεδριάζει εἰς γενικὰς τινὰς ἐκτάκτους περιστάσεις.

Πλὴν τῶν διοικητικῶν καὶ πνευματικῶν καθηκόντων τῆς τε Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας εἰσὶν ἀνατεθειμένα αὐταῖς καὶ τὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. Καὶ ἡ μὲν πρώτη δικάζει ὡς Πρωτοδικεῖον, οὗτινος αἱ ἀποφάσεις ἐφεσιβύλλονται εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἡ δὲ δευτέρα ὡς Εἰρηνοδικεῖον.

Ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἱεροῖς Σκηνώμασιν, ἅτινα πλουτοῦσι μυρίων κειμηλίων καὶ περγαμηνῶν κωδίκων — περίπου 9774 — ἐφ' ὧν πᾶς τῶν Μουσῶν ἐραστὴς δύναται πλουσίως νὰ ἐντροφήσῃ, ἡ φιλοξενία ἀποδίδεται εἰς πάντας ἄνευ ἐξαιρέσεως ἀβραμμαίως καὶ ἀφιλοκερδῶς, τῶν Πατέρων χορηγούντων καὶ τὰ ἴδια μεταγωγικὰ ζῶα ἢ τὰς ἑαυτῶν λέμβους εἰς πάντας τοὺς συνεστημένους ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς

μεταβίβασιν αὐτῶν ἀπὸ Μονῆς εἰς Μονήν. Πᾶς δὲ προσκυνητὴς — ἀποκλείεται δὲ κατ' ἔθος πᾶν θῆλυ — ἐφοδιαζόμενος μετὰ τεσσάρων κατ' ἐλάσσονα ὄρον εἰκοσαφράγων ἕως πεντεκαίδεκα κατ' ἀνώτατον — 128 - 480 δραχμῶν — δύναται εὐχερῶς νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ ἐπιβαλλόμενον ταξίδιον ἐκ Θεσσαλονίκης, ἐντὸς δέκα ὥρῶν ἐκ Βόλου, ἐντὸς εἴκοσι καὶ δύο· ἐκ Πειραιῶς, ἐντὸς εἴκοσι καὶ ἑπτὰ· ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἐντὸς εἴκοσι καὶ τεσσάρων· ἐκ Σμύρνης, ἐντὸς τριάκοντα καὶ τεσσάρων, ἥτοι ἐν διαστήματι 10 - 34 περίπου ὥρῶν ἀναλόγως τῆς ἀφετηρίας τοῦ ἀπόπλου αὐτοῦ. Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων χρημάτων μέρος μὲν θέλει χρησιμοποιήσῃ ὁ εὐσεβὴς προσκυνητὴς εἰς ναύλους ἀπόπλου καὶ κατάπλου, μέρος δὲ κατὰ πρόφρονα προαίρεσιν ὑπὲρ τῶν ἱερῶν Ναων, ἀνάπτων κηρὸς πρὸ τῶν σεβασμίων Εἰκόνων καὶ τῶν ἁγίων Λειψάνων, ἅτινα, ὡς ἔθος, οἱ ἐπιτετραμμένοι Μοναχοί, τῇ αἰτήσῃ τῶν προσκυνητῶν, ἐκθέτουσι πρὸς προσκύνῃσιν αὐτῶν μετὰ τοῦ Τιμίου Ξύλου.

Πᾶς προσκυνητὴς ἀποβιβαζόμενος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐσπέρας, εἰς τὸν ὄρμον τῆς Δάφνης, ἥτις εἶναι τὸ ἐπίνειον τοῦ Ἁγίου Ὁρους, διανυκτερεύει εἰς τὸ ἐν αὐτῇ Ξενοδοχεῖον, τὴν δ' ἐπομένην ἐκμισθῶν ἡμίονον ἀντὶ 8 γροσίων — 2,40/100 δραχμῶν — παρὰ τῶν παραμενονόντων ἡμιονηγῶν — κυρατζίδων — ἀνέρχεται εἰς Καρυὰς καὶ λαβὼν τὸ διαβατήριον αὐτοῦ ἢ τὸν τεσκερὲν, τὸν ὁποῖον ἐνεχείρησεν ἅμα τῇ εἰς Δάφνην ἀποβιβάσει αὐτοῦ τῷ Ὁθωμανῷ Ἀστυνόμῳ, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν διαβατηρίων ὑπαλλήλου, μεταβαίνει παρὰ τῇ Ἱερᾷ Ἐπιστάσει εἰς ἣν καταθέτει τοῦτον καὶ λαμβάνει τὸ καλούμενον **διαμονητήριο**, δι' οὗ ἐλευθέρως περιέρχεται πάσας τὰς ἱερὰς Μονὰς καὶ Σκήτας, ἐπιδεικνύων ἅμα τῇ εἰς αὐτὰς εἰσόδῳ τῷ θυρωρῷ — πορτάρῃ — αὐτῶν.

Ἡ ἀνὰ τὰς ἱερὰς Μονὰς καὶ λοιπὰ ἱερὰ προσκυνήματα ἐκδρομὴ παντὸς προσκυνητοῦ δέον ν' ἀρχῇ ἐκ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων ἢ τῆς τοῦ Βατοπεδίου, ἀναχωροῦντος ἐκ Καρυῶν. Ἡ δ' εὐνοϊκωτάτῃ ὥρᾳ τοῦ ἔτους πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους εἶναι ἢ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Μαΐου μέχρις Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν δύναται ὁ εὐσεβὴς ἐπισκέπτης καὶ ἀνέτως νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ταξίδιον αὐτοῦ καὶ θαυμασιῶς ν' ἀπολαύσῃ τῆς γοητείας τῶν δασοστεφῶν καὶ χλοερῶν τοπιῶν αὐτοῦ, ἅτινα δύναται τις ἄνευ ὑπερβολῆς νὰ

παράλληλίσῃ πρὸς ἄλλην Ἑλβετίαν, πλεονεκτοῦντα μάλιστα ὥς ἐκ τῆς πάντοθεν περιβαλλούσης αὐτὰ κυανόχρου καὶ ἀπυθμένου θαλάσσης, ἣν οἱ δελφῖνες καὶ παντὸς εἵδους τεράστια κήτη περιπολοῦσιν ἀγρύπνως.

Αἱ μεταξὺ τῶν ἱερῶν Μονῶν διὰ ξηρᾶς ἀποστάσεις εἶναι αἱ ἐπόμεναι, ἀρχομένου παντὸς προσκυνητοῦ τοῦ δρομολογίου αὐτοῦ, εἴτε ἐκ Καρυῶν καὶ κατευθυνομένου εἰς τὰς Μονάς: Βατοπέδιον, Ἐσφιγμένον, Χιλιανδαρίου, Ζωγράφου, Κωνσταμονίτου, Δοχειαρίου, Ξενοφώντος, Ἁγίου Παντελεήμονος, Ξηροποτάμου, Σίμωνος Πέτρας, Γρηγορίου, Διονυσίου, Ἁγίου Παύλου, Σκήτην Ἀγίας Ἀννης, Νέαν Σκήτην, τὴν τῶν Καυσοκαλυβίων, τὴν Ρωμουνικὴν Σκήτην, εἰς τὰς Μονάς Μεγίστης Λαύρας, Καρακάλλου, Φιλοθέου, Ἰβήρων, Σταυρονικήτα, Παντοκράτορος· εἴτε ἐκ Καρυῶν καὶ κατευθυνομένου εἰς τὰς Μονάς: Ἰβήρων, Φιλοθέου, Καρακάλλου, Μεγίστην Λαύραν, Ρωμουνικὴν Σκήτην καὶ καθεξῆς ἀντιθέτως.

ΠΡΟΚΡΙΤΩΤΕΡΟΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΦΕΤΗΡΙΑΙ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	Ὑψοί	Λεπτά	ΑΦΕΤΗΡΙΑΙ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	Ὑψοί	Λεπτά
Καρυαί	Κουτλουμούσιον	—	8'	Διονυσίου	Ἁγιος Παῦλος	—	30'
Καρυαί	Βατοπέδιον	2	30'	Ἁγιος Παῦλος	Νέα Σκήτη	—	30'
Βατοπέδιον	Ἐσφιγμένον	2	30'	Νέα Σκήτη	Ἀγία Ἄννα	—	30'
Ἐσφιγμένον	Χιλιανδάριον	—	45'	Ἀγία Ἄννα	Κερασά	1	30'
Χιλιανδάριον	Ζωγράφου	1	15'	Κερασά	Καυσοκαλύβια	1	—
Ζωγράφου	Κωνσταμονίτου	1	—	Καυσοκαλύβια	Ρωμουνικὴ Σκήτη	1	30'
Κωνσταμονίτου	Δοχειαρίου	1	25'	Ρωμουνικὴ Σκήτη	Λαύρα	1	—
Δοχειαρίου	Ξενοφώντος	—	25'	Λαύρα	Καρακάλλου	4	—
Ξενοφώντος	Ἁγ. Παντελεήμονος	1	30'	Καρακάλλου	Φιλοθέου	—	30'
Ἁγ. Παντελεήμονος	Ξηροποτάμου	—	45'	Φιλοθέου	Ἰβήρων	2	—
Ξηροποτάμου	Δάφνη	—	30'	Ἰβήρων	Σταυρονικήτα	1	—
Δάφνη	Σίμωνος Πέτρα	1	30'	Σταυρονικήτα	Παντοκράτωρ	1	—
Σίμωνος Πέτρα	Γρηγορίου	—	45'	Παντοκράτωρ	Βατοπέδιον	2	—
Γρηγορίου	Διονυσίου	1	30'	Καρυαί	Ἰβήρων	1	—